

KORR-KÉP

Korrupció, integritás és az európai uniós
források felhasználása a magyar fiatalok
szerint

Egy nagymintás, kérdőíves adatfelvétel
összefoglaló eredményei

Mi a korrupció?

A kutatás egyik fontos lépése volt egy új, átfogó korrupció-definíció kialakítása. Az adatfelvétel és adatelemzés során korrupció alatt ezt az átfogó definíciót értettük.

„A korrupció az a jelenség, amikor valamely egyén, csoport vagy intézmény magánelőny szerzése céljából visszaél a rábízott hatalommal, ami jellemzően közérdeksérelemmel, illetve törvények, szabályozások és/vagy integritási normák megszegésével jár. Ugyancsak korrupció, amikor valaki előnyszerzés céljából hatalommal felruházott egyén, csoport vagy intézmény részére valamilyen magánelőnyt felajánl vagy nyújt. Korrupciónak tekintünk minden ilyen esetet, akkor is, ha az valamilyen vélt vagy valós közérdekre hivatkozva történik.”

A fiatalok szerint a korrupció elterjedt - és tovább növekszik

Ma Magyarországon a korrupció a második legjelentősebb probléma a fiatalok szerint. Ezt egyedül az áremelkedés, infláció és megélhetés költségeivel kapcsolatban érzékelt nehézség előzte meg a kialakított problématérképen.

A fiatal generáció 70%-a szerint rendkívül vagy jelentősen elterjedt a korrupció az országban.

Kissé elterjedtebbnek ítélték általánosságban a korrupciót az országban, mint kifejezetten az európai uniós forrásokra vonatkozóan.

A kutatás célja

A KORR-KÉP kutatási program célja a 15–29 éves magyar fiatalok attitűdjének és tapasztalatainak felmérése az európai uniós források felhasználása, a korrupció, az integritás, valamint az ezekhez kapcsolódó témakörök tekintetében. A kutatás megbízható és átfogó adatok felhasználásával közvetlenül a magyar fiataloktól gyűjt releváns információkat.

Az Integritás Akadémia kutatásai révén támogatja a társadalmi és gazdasági szereplőket a korrupció felismerésében, az ellene való hatékony fellépésben, valamint az integritás és az etikus működés kultúrájának megerősítésében. Az adatok hozzájárulnak az Integritás Hatóság jelentéseinek és az azokban megfogalmazott ajánlásoknak a megalapozásához és tovább gondolásához.

A kutatás módszertana

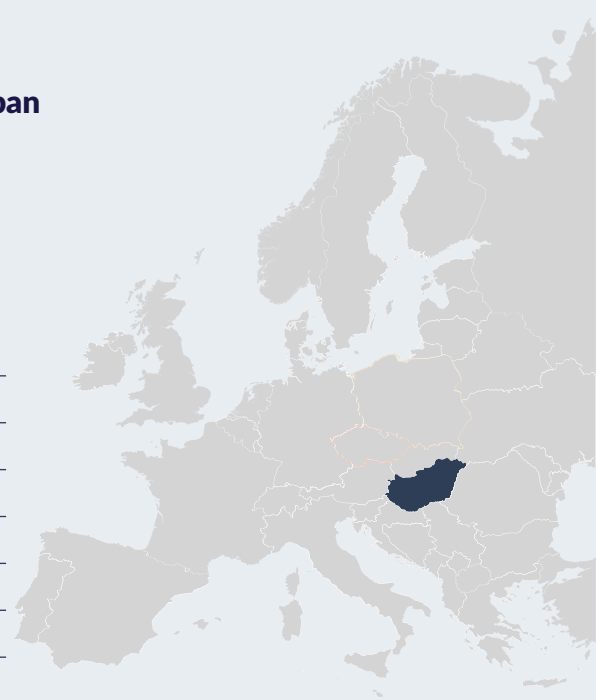
A KORR-KÉP kutatási programban az adatfelvétel **kevert módszertan** mentén, fókuszcsoporthoz tartozó interjúkat és kérdőíves adatgyűjtést egyaránt tartalmazó adatfelvételek segítségével történt. Ez az összefoglaló kifejezetten a **kérdőíves adatfelvétel eredményeit mutatja be**, melyet már megelőzött egy ún. **pre-fókuszcsoporthoz tartozó interjúkat tartalmazó tanulmány**.

A kérdőíves adatfelvétel mintavétele **többlépcsős rétegzett mintavétellel** történt, így biztosítva a véletlen (valószínűségi) mintavétel kialakítását. A válaszadók kiválasztása a **véletlen sémák módszerével** valósult meg, mely a kijelölt települések véletlen módon kiválasztott kiindulási pontjaiból indult. A kérdezőbiztosok **személyes lekérdezés** során rögzítették a kérdőívre adott válaszokat. A megfelelő mintavétellel és az eredmények utólagos súlyozásával **az adatok a teljes magyar 15-29 éves fiatalságot reprezentálják**. Az adatfelvételben **1012**, a megadott életkori csoportba tartozó **személy vett részt**.

A korrupció elterjedtsége Magyarországon általában és az európai uniós forrásokhoz kapcsolódóan

($n_{mo}=1012$, $n_{eu}=1000$)

	Általában Magyarországon	EU-s forrásokhoz kapcsolódóan
Rendkívül	32,0%	25,6%
Jelentősen	38,0%	36,3%
Mérsékelten	20,0%	22,4%
Nagyon kevésbé	5,4%	7,0%
Nincsen korrupció	1,3%	2,0%
Nem tudja	2,9%	6,0%
Nem válaszol	0,4%	0,7%

A fiatalok több mint fele (67,1%) úgy véli, hogy a korrupció az elmúlt 5 évben hazánkban növekedett. Válaszaik alapján a korrupció mértékéhez leginkább az járul hozzá, hogy

- a közpénzek felhasználása átláthatatlan;
- a közigazgatási berendezkedés nem érdemeken alapszik;
- a törvények nem vonatkoznak egyformán mindenre.

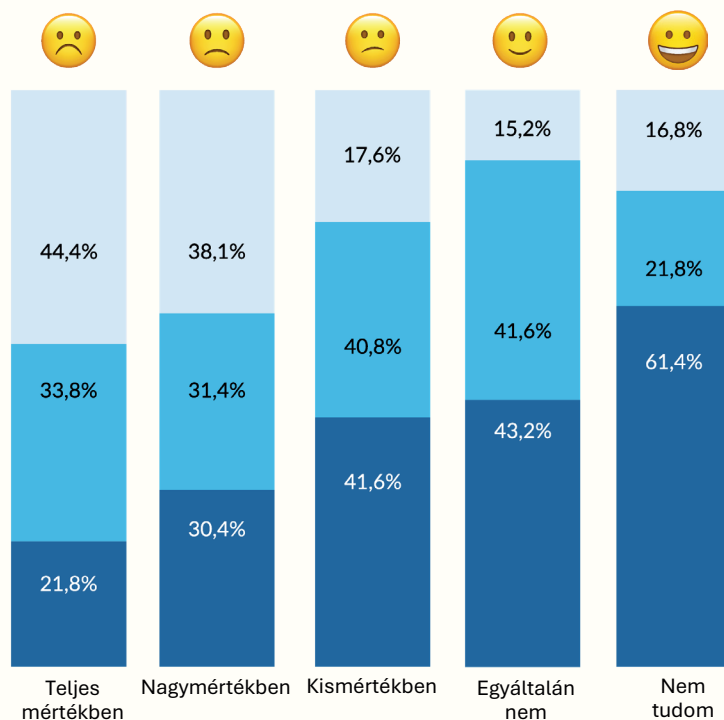

A korrupció hatása a fiatalok életminőségére

A magyar fiatalok 31,7%-a érzékeltette úgy, hogy mindennapi életére **teljes-, vagy nagymértékben** hatással van a korrupció. A jóllét és korrupció érzékelése közti kapcsolat tudományos vizsgálata újdonságnak számít a nemzetközi és hazai szakirodalomban egyaránt. A magyar fiatalok **szubjektív jólléte** és az, hogy érzékelték, **mennyire hat a korrupció mindennapjaikra, szignifikáns kapcsolatban volt.** Minél kevésbé érzékelték a korrupció hatását mindennapi életükre, jóllétük annál magasabb volt.

A korrupció és a jóllét közötti összefüggés

A korrupció mindennapi életre gyakorolt hatása és a szubjektív jóllét közötti összefüggés (n = 1012)

Mennyire hat a korrupció a mindennapi életre?

- Magas jóllét (8-10)
- Közepes jóllét (6-7)
- Alacsony jóllét (0-5)

Elfogadóbbak a magyar fiatalok a korrupcióval szemben

A nemzetközi eredményekkel összhangban a magyar fiatalok számára is a **kenőpénz** átadása az, amely a **legkevésbé elfogadható** a közintézményekben, hivatalokban: 72,8%-uk szerint ez egyáltalán nem, vagy inkább nem elfogadható. Ezzel szemben az ajándékok átadását és a szívességek megtételének csoportjait már csupán 52,4% és 41,8%-uk utasította következetesen el.

A kenőpénz, szabályellenes ajándék, illetve szívesség elfogadhatóságára vonatkozó három kérdés felhasználásával került kialakításra a **korrupció tolerancia indexe**. A Special Eurobarometer 548 felmérés eredményeit felhasználva elmondható, hogy a magyar fiatalokkal ellentétben az **európai fiatalok körében jelentősen magasabb azoknak az aránya, akik egyértelműen elutasítják¹ a megvesztegetés bármilyen formájának elfogadhatóságát**.

Korrupció a magyar fiatalok életében

A kutatás eredményei alapján a fiatalok 4,1%-a már jelentett korrupciógyanús esetet, azonban a már jelentők mindössze fele jelezte, hogy továbbra is jelentenék azt. A fiatalok véleménye szerint a passzivitás elsődleges oka, hogy tartanak tőle, ők maguk kerülhetnek nehéz helyzetbe, amennyiben jelentik a korrupciós visszaéléseket (43,1%).

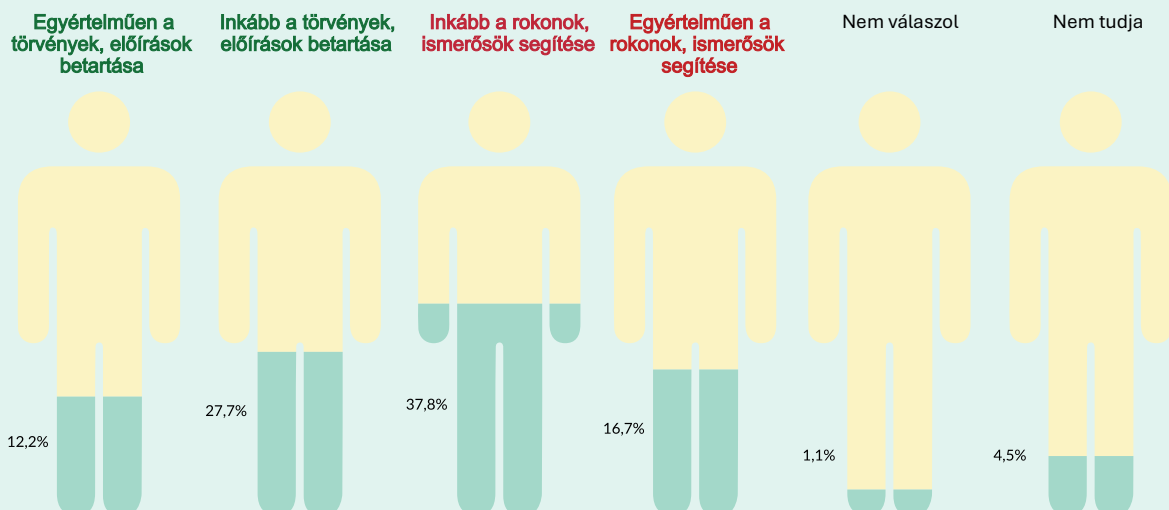
Becsületesebbek-e a fiatalok másokhoz képest?

A fiatalok önmagukról úgy vélik, hogy mások viselkedésével szemben sokkal szabálykövetőbben és az etikai normákhoz igazodva járnának el.

Amellett azonban, hogy a fiatalok tisztességesebbnek tartják magukat másokhoz képest, 54,5%-uk azt válaszolta, hogy amennyiben választaniuk kell, fontosabb számukra a rokonok, ismerősök segítése, mint a törvények, előírások betartása.

Fontosabb-e a rokonok, ismerősök segítése a jogszabályok betartásánál?

Amennyiben választani kell melyik fontosabb: a rokonok, ismerősök segítése vagy a törvények, előírások betartása? (n=1012)

¹ „egyáltalán nem elfogadható”

Kinek a feladata a korrupció elleni küzdelem?

A fiatalok **41,5%-a nem tenne semmit olyan esetben, ha korrupcióval találkozna**. E magas passzivitási arány adódhat abból is, hogy nem tudják mely szervezethez, személyhez lehet fordulni ilyen helyzetben, mert az eredmények alapján **csupán 13%-uk volt tisztában azzal, hogy kinek jelezhet**. A korrupció elleni küzdelmet sokkal inkább látják más intézmények, szervezetek feladatának, mint sajátjuknak.

Európai uniós források felhasználásának hatékonysága

A fiatalok több mint fele (53,8%) úgy véli, hogy az európai uniós források felhasználása **nem hatékony**.

Az elmúlt 10 évben a közlekedés- és infrastruktúra-fejlesztés, valamint az egészségügy területén tapasztalták legtöbbször az uniós források felhasználását. Ugyanakkor a fiatalok közel harmada **nem tudott megnevezni olyan területet, amelyben uniós támogatások hasznosulását tapasztalták volna**.

Igény a korrupcióellenes képzésekre

A fiatalok közül kerülnek ki a jövő vezetői, politikusai, köztisztviselői és üzletemberei, így kiemelten fontos, hogy ez a **generáció képes legyen felismerni, elutasítani és jelenteni a korrump cselekményeket**. Ehhez a fiatalok szerint a kutatás eredményei alapján a **tanulmányaikat és életútjukat végig követő, a hagyományos és interaktív képzési elemeket ötvöző, különböző háttérrel bíró szakembereket bevonó képzésekre van szükség**.

**INTEGRITÁS
HATÓSÁG**

1051 Budapest,
Széchenyi István tér 7-8.
www.integritashatosag.hu

Kövess minket!

